

UCHWAŁA NR VIII/37/2024

RADY GMINY RĄBINO

z dnia 17 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)

Rada Gminy Rąbino uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rąbino.

§ 4. Traci moc uchwała Nr XXXVI/202/2021 Rady Gminy Rąbino z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rąbino na lata 2021-2025.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SESJA RADY GMINY
w Rąbinie dnia 17.12.2024r.
ustawowy skład Rady Gminy 15
obecnych 11
za 11
przeciw -
wstrzymujących się -

Przewodniczący
Rady Gminy
Grzegorz Chochół

**Załącznik Nr 1
do uchwały Nr VIII/37/2024
Rady Gminy Rąbino
z dnia 17 grudnia 2024r.**

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE RĄBINO NA
LATA 2024 - 2030**

RĄBINO 2024

Spis treści :

ROZDZIAŁ 1. Wstęp

1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.
2. Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy domowej.
3. Adresaci Programu.
4. Miejsce realizacji Programu.
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji.

ROZDZIAŁ 2. Część diagnostyczna

1. Diagnoza przemocy domowej na terenie Gminy Rąbino.
2. Zasoby instytucjonalne.
3. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej.

ROZDZIAŁ 3. Część programowa

1. Założenia Programowe.
2. Cele, kierunki i wskaźniki Programu.
3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację Programu.

ROZDZIAŁ 1

WSTĘP

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ.

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 1673). Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej;
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rąbino na lata 2024 - 2030 został opracowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje zasadniczo od 22 czerwca 2023 roku. W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 ustawy, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- 1) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 2) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 3) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W niniejszym Programie uwzględniono także podstawowe akty prawne, które współtworzą charakterystyczny system przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 poz. 1283 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 poz. 177 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151);

- 4) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 poz. 1465 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 poz. 2809 z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2024 poz. 17 z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 poz. 1568 z późn. zm.);
- 9) ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 poz. 560);
- 10) uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2. DEFINICJE I CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Od 22 czerwca 2023 r. przez przemoc domową rozumie się: "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej" (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy domowej to:

- 1) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie;
- 2) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie;
- 3) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie;

- 4) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie;
- 5) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie;
- 6) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie;
- 7) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, h) małoletni – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Obecnie obowiązujące rozwiązania prawne, zawarte w procedurze "Niebieskie Karty" (dalej także "NK"), nie wymagają zgody osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową na prowadzenie NK. Wprowadzono zasadę realizacji NK, według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury "Niebieskie Karty" napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej. Zakończenie procedury "Niebieskie Karty" nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań). Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze "Niebieskie Karty" przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 poz. 1568) poszerza katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który będzie obejmował:

- 1) zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy;
- 2) zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- 3) zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w których zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, oraz przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta doznającą przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Wszystkie wskazane wyżej zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową będą mogły być wydane przez: Policję lub Żandarmerię Wojskową, sąd – w postanowieniu o udzielenie zabezpieczenia lub w postanowieniu o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa. Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane. Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania,

a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- 1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- 2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
 - osobę dotkniętą przemocą domową lub

- kuratora sądowego, lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Co istotne, Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- 1) zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- 2) wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia;
- 3) zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową;
- 4) zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej;
- 5) zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy. Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować. Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy

przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą domową.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wnioski o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- 1) aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni);
- 2) ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo 3) grzywny do 5000 złotych.

W art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewnianiu dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art. 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony dziecku udziela się wsparcia psychologa.

Zjawisko przemocy domowej należy zatem analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doznającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc domową. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Zasadniczo wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. przemoc fizyczna – to forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie "ofierze" bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.;
2. przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.;
3. przemoc seksualna – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.;
4. przemoc ekonomiczna – to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.;
5. zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: niedawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania,

schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka;

6. cyberprzemoc - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona "znajomych" w Internecie, celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci.

Przemoc domowa zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
2. faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szal, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;
3. faza miodowego miesiąca – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. "Sprawca" jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom często towarzyszą lzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy "drugą szansę". Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art.207 kk.), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 12 lat.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- 1) objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu);
- 2) objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne);
- 3) objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji);
- 4) objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiczne).

3. ADRESACI PROGRAMU

Zmiany prawne od 22 czerwca 2023 r. w zakresie funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej wpłyną m.in. na funkcjonowanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych. Nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych powoływane będą grupy diagnostyczno- pomocowe.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rąbino na lata 2024 – 2030 skierowany jest do:

- 1) osób doświadczających przemocy domowej;
- 2) osób stosujących przemoc domową;

- 3) świadków przemocy domowej;
- 4) społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- 5) przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Rąbino

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rąbino na lata 2024 – 2030 będzie realizowany głównie przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Rąbinie;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie;
- 3) Komendę Powiatową Policji w Świdwinie (Komisariat Policji w Połczynie -Zdroju);
- 4) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie;
- 5) „Al-MED” Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej;
- 6) Sąd Rejonowy w Białogardzie;
- 7) Zespół Szkolno- Przedszkolny w Rąbinie;
- 8) Szkoła Podstawowa w Nielepie;
- 9) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie.

ROZDZIAŁ 2

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. DIAGNOZA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY RĄBINO

Gmina Rąbino położona jest w obrębie Pojezierza Zachodniopomorskiego w powiecie świdwińskim. Od strony południowo-zachodniej graniczy z gminą Świdwin, od zachodu z gminą Sławoborze. Granicę północną wyznacza gmina Białogard (powiat białogardzki). Natomiast na wschodzie i południowym wschodzie gmina graniczy z gminą Połczyn-Zdrój. Pod względem obszarowym gmina plasuje się w środku wiejskich gmin województwa

zachodniopomorskiego. Powierzchnia Gminy wynosi około 180 km². Na jej terenie znajduje się 27 wsi tworzących 15 sołectw.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. liczba ludności gminy Rąbino wynosiła 3 372 osoby, z czego 1643 osoby stanowiły kobiety, a 1729 osób mężczyźni. Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba mieszkańców spadła, co spowodowane jest niskim przyrostem naturalnym. Obrazuje to tabela nr 1.

Lata	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców Gminy Rąbino	3446	3467	3372

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Rąbino w latach 2021-2023

W trakcie prac nad programem przeprowadzono pogłębioną diagnozę zjawiska przemocy domowej i podejmowanych działań w kierunku jej zapobiegania na terenie Gminy Rąbino. Oparto się na danych pochodzących z Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie (Komisariatu Policji w Połczynie-Zdroju). Analizując dane dotyczące Gminy Rąbino posiadane przez Zespół Interdyscyplinarny można stwierdzić, że podmiotami najczęściej wszczynającymi procedurę „Niebieskie Kraty” w naszej gminie byli funkcjonariusze Policji, pracownicy socjalni z Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie, a także przedstawiciele oświaty.

Stosownie do potrzeb osoby i rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy mogły skorzystać ze wsparcia oferowanego przez jednostkę organizacyjną pomocy społecznej, zarówno w postaci pracy socjalnej, cyklicznych wizyt w środowisku czy świadczeń pieniężnych. Kilka rodzin miało zapewniane wsparcie asystenta rodziny. Dzieci z rodzin objętych wsparciem miały opłacany ciepły posiłek w szkołach w dni nauki, objęte były też opieką pedagogów w szkołach w Rąbinie i w Nielepie w zależności od potrzeb.

Osoby i rodziny borykające się z problemem przemocy domowej mogły skorzystać z nieodpłatnej pomocy specjalistów, w tym psychologa i terapeuty uzależnień, mogły skorzystać również ze wsparcia Regionalnego Centrum Kryzysowego w Świdwinie, Centrum Zdrowia Psychicznego w Świdwinie.

Rodziny z problemem alkoholowym z terenu naszej Gminy objęte były monitoringiem i wsparciem ze strony Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierała też działania profilaktyczne przeprowadzone przez szkoły.

Z danych udostępnionych przez Komisariat Policji w Połczynie Zdroju wynika, że w 2021 roku na terenie naszej gminy wszczęto i prowadzono 1 postępowanie w związku z przemocą domową, nie wydano żadnego nakazu opuszczenia i zbliżania się do określonych osób, zatrzymano 3 osoby do wytrzeźwienia, skierowano 2 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie, przeprowadzono 22 interwencje związane z przemocą domową. W 2022 roku na terenie naszej gminy wszczęto i prowadzono 5 postępowań w związku z przemocą domową, wydano 4 nakazy opuszczenia i zbliżania się do określonych osób, zatrzymano 1 osobę do wytrzeźwienia, skierowano 6 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie, przeprowadzono 7 interwencji związanych z przemocą domową. W 2023 roku na terenie naszej gminy wszczęto i prowadzono 3 postępowania w związku z przemocą domową, wydano 3 nakazy opuszczenia i zbliżania się do określonych osób, nie zatrzymano żadnej osoby do wytrzeźwienia, skierowano 6 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie, przeprowadzono 8 interwencji związanych z przemocą domową.

W celu podniesienia świadomości mieszkańców naszej gminy na temat zjawiska przemocy funkcjonariusze Policji przeprowadzili szereg spotkań, pogadanek i projektów między innymi na spotkaniach w świetlicach wiejskich, podczas imprez plenerowych- dożynek, festynów, oraz w placówkach oświatowych z terenu naszej gminy.

Dodatkowo w ramach prowadzonej diagnozy wśród dorosłych mieszkańców naszej gminy w październiku 2024 roku została przeprowadzona anonimowa ankieta w celu zdiagnozowania zjawiska przemocy na terenie Gminy Rąbino. Ankieta była udostępniona na stronie internetowej Urzędu Gminy Rąbino, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie, była przekazywana do wypełnienia zainteresowanym osobom przez pracownika socjalnego lub dzielnicowego. W badaniu udział wzięło 100 osób w tym 13 mężczyzn i 87 kobiet. Średnia wieku respondentów wyniosła 40 lat.

Badania wskazały, że:

- 90% ankietowanych mieszkańców naszej gminy prawidłowo wskazało zachowania przemocowe,
- 54% z nich wskazało, że nie zna w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy domowej,
- 72 % badanych uważa, że przemoc nie jest istotnym problemem w naszej gminie,
- 74 % wskazało mężczyzn jako głównych sprawców przemocy,

- 86% badanych wskazało alkohol jako główny powód stosowania przemocy, na drugim miejscu ankietowani podali stres i potrzebę odreagowania niepowodzeń, a także problemy finansowe,
- 72% badanych uważa, że świadkowie przemocy domowej powinni powiadomić o tym odpowiednie instytucje,
- 4% uważa, że z różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin doznających przemocy, a 7% nie ma na ten temat zdania,
- 95% badanych mieszkańców naszej gminy posiada wiedzę na temat instytucji pomocowych, w których można uzyskać pomoc i wsparcie,
- 56% uważa, że mieszkańcy naszej gminy borykający się z problemem przemocy domowej mogą liczyć na skuteczną pomoc, 15% badanych uważa, że nie, a 28 % nie posiada takiej wiedzy,
- 48 % badanych uważa, że w celu zwiększenia skuteczności pomocy ofiarom należałoby bardziej rozpowszechniać informacje o dostępnych formach pomocy i miejscach, gdzie można zgłosić się z tym problemem (ulotki, plakaty, informatory itp.),
- 43% jest za zwiększeniem dostępności bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego,
- 33% jest za skuteczniejszym izolowaniem sprawców przemocy domowej i zwiększeniem dostępności oddziaływań kierowanych do nich w postaci programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych,
- 49% ankietowanych uważa, że należy stale podnosić świadomość społeczną na temat zjawiska przemocy domowej, jego form przyczyn i skutków.

Podsumowując wyniki badania ankietowego można stwierdzić, że mieszkańcy naszej gminy są dobrze poinformowani, jeżeli chodzi o pojęcie zjawiska przemocy, a także znajomości instytucji, do których należy się udać, w celu uzyskania pomocy. Jednakże sama wiedza na ten temat nie jest równoznaczna z podjęciem działań na rzecz osób doznających przemocy.

W dalszym ciągu są jeszcze osoby, które twierdzą, że różnych powodów lepiej nie wtrącać się w życie rodzin doznających przemocy. Z tego względu obok działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa dla osób zagrożonych i doznających przemocy, a także oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, należy skoncentrować się na działaniach skierowanych do świadków przemocy. Na ich uwrażliwienie, na to jak należy reagować w sytuacji bycia świadkiem przemocy, bo odpowiednie zachowanie może uratować komuś życie.

Na terenie Gminy Rąbino przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, w miejscowościach popegeerowskich i jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, biedą, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny tj. małżonkowie, dzieci, rodzeństwo, bliskie osoby, którym ofiara się zwierza. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a najczęściej wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Również trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sadzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom. Najczęściej przyczyna występowania przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu, który całkowicie zakłóca komunikację w rodzinie i wpływa destruktywnie na funkcjonowanie całej rodziny.

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy domowej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie oraz funkcjonujący w jego ramach Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują m.in. z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy - kuratorzy, służba zdrowia, oświata. Lata 2021-2023 to intensywny czas pracy Zespołu Interdyscyplinarnego. Poniższe tabele przedstawiają ilość Niebieskich Kart założonych przez poszczególne podmioty w kolejnych latach i dla poszczególnych osób z podziałem na płeć.

LICZBA NIEBIESKICH KART ZAŁOŻONYCH W POSZCZEGÓLNYCH LATACH W GMINIE RĄBINO				
ROK	POLICJA	PRACOWNIK SOCJALNY	PRZEDSTAWICIEL OŚWIATY	INNY PODMIOT
2021	22	0	0	0
2022	7	2	2	0
2023	8	0	3	0

Tabela Nr 2. Ilość założonych NK przez poszczególne podmioty w kolejnych latach.

OSOBY WSKAZANE W PROCEDURZE NK JAKO DOZNAJĄCE PRZEMOCY W RODZINIE			
DANE GMINY RĄBINO			
PŁEĆ	2021	2022	2023
KOBIETY	16	11	7
MĘŻCZYŹNI	5	0	3

Tabela Nr 3. Podział osób doznających przemocy z podziałem na płeć.

Na podstawie wykonanej diagnozy można stwierdzić, iż w Gminie Rąbino konieczna jest realizacja następujących działań, tj.:

- 1) działania profilaktyczne na terenie Gminy Rąbino powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny;
- 2) istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Gminy Rąbino które obejmują wszystkie grupy mieszkańców.

Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji;

- 3) należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy domowej, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem;
- 4) rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy domowej. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy domowej na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej;
- 5) rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc oraz nawiązywanie współpracy z służbą zdrowia w celu usprawnienia procedury "Niebieskiej Karty";
- 6) rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą domową a konfliktem

- rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy domowej;
- 7) rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych;
 - 8) rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy domowej, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.

2. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

W Gminie Rąbino bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie;
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Świdwinie i Komisariat Policji w Połczynie- Zdroju;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie;
- 4) Prokuratura Rejonowa w Białogardzie;
- 5) placówki oświatowe;
- 6) ośrodek zdrowia;
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie;
- 8) Sąd Rejonowy w Białogardzie - kuratorzy zawodowi i społeczni;
- 9) organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe oraz inne zainteresowane instytucje.

3. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

- 1) Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur oraz monitorowanie przemocy domowej.
- 3) Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.
- 4) Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.
- 5) Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

ROZDZIAŁ 3

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rąbino na lata 2024 – 2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Głównymi założeniami przedmiotowego programu są: kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy. Bez realizacji wyżej wymienionych założeń pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić szybsze reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

2. CELE, KIERUNKI I WSKAŹNIKI PROGRAMU:

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej w Gminie Rąbino. Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych.

Cele szczegółowe :

Cel 1. Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

CEL 1: Zwiększenie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

- 1) aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 2) utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno- pomocowych;
- 3) realizowanie procedury "Niebieskie Karty";
- 4) prowadzenie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, prawnego dla osób doświadczających przemocy domowej, a także prowadzenie pracy socjalnej;
- 5) realizowanie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej;
- 6) opracowywanie i realizowanie indywidualnych oraz grupowych działań edukacyjnych, które są kierowane do osób doznających przemocy domowej;
- 7) zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia, udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej;
- 8) upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej;
- 9) zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 10) publikowanie na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbnie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

Wskaźniki:

- 1) liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 2) liczba utworzonych grup diagnostyczno- pomocowych;
- 3) liczba funkcjonujących grup diagnostyczno- pomocowych;
- 4) liczba interwencji związanych z przemocą domową;
- 5) liczba założonych Niebieskich Kart;
- 6) liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad;
- 7) liczba osób korzystających z poradnictwa;
- 8) liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia;
- 9) liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych dot. przemocy domowej;
- 10) liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych;
- 11) liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych;
- 12) liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej;
- 13) liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej;
- 14) liczba osób, którym zapewniono schronienie;
- 15) liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej.

CEL 2: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących, a także podejrzanych o przemoc domową.

Kierunki działań:

- 1) motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych;
- 2) prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc domową;
- 3) informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową;

- 4) kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu;
- 5) wypracowanie standardów monitoringu po zamknięciu procedury Niebieskie Karty (art. 9h ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

Wskaźniki:

- 1) liczba zorganizowanych programów korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych;
- 2) liczba osób uczestniczących w wyżej wymienionych programach;
- 3) liczba osób, które ukończyły program korekcyjno- edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutyczny;
- 4) liczba założonych i zakończonych Kart w ramach procedury "Niebieskie Karty";
- 5) liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";
- 6) liczba złożonych zawiadomień w sprawie wykroczenia z art. 66c Kodeksu Wykroczeń;
- 7) liczba skierowanych wniosków do GKRPA.

CEL 3: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

- 1) prowadzenie badań nad zjawiskiem występowania przemocy na terenie Gminy Rąbino (m.in. diagnozy, ekspertyzy, ewaluacje, badania ankietowe);
- 2) realizowanie porad oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 3) edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy, w tym tworzenie programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy;
- 4) podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej (w tym także rodziców) na temat przemocy domowej m.in. poprzez organizowanie prelekcji, spotkań rodzinnych itp.;
- 5) promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od krzywdzenia i zaniedbywania np. poprzez prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych i konsultacji dla rodziców;
- 6) podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno- informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek),

w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania;

- 7) rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej;
- 8) prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących zapobiegania przemocy domowej (w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych);
- 9) podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację lokalnych akcji i kampanii lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

- 1) liczba opracowanych raportów dotyczących zjawiska przemocy domowej;
- 2) liczba lokalnych i ogólnokrajowych kampanii społecznych, w których uczestniczyła Gmina Rąbino;
- 3) liczba przeprowadzonych warsztatów, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz liczba uczestników ww. działań;
- 4) liczba placówek oświatowych realizujących programy profilaktyczne;
- 5) liczba udzielonych porad;
- 6) liczba zorganizowanych prelekcji dla społeczności lokalnej oraz liczba uczestników;
- 7) liczba przeprowadzonych spotkań, pogadanek profilaktycznych dla rodziców oraz liczba uczestników;
- 8) liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych w ramach programów profilaktycznych;
- 9) liczba zorganizowanych akcji lokalnych/kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, w których Gmina Rąbino uczestniczyła;
- 10) liczba uczestników akcji lokalnych/kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej.

CEL 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Kierunki działań:

- 1) opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych kadr, w tym członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- 2) systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli podmiotów, podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową (w tym szczególności zadbanie o sferę psychiczną pracowników poprzez szkolenia z zakresu radzenia sobie ze stresem, motywacji, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu);
- 3) wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia;
- 4) zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostępu do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych.

Wskaźniki:

- 1) liczba przeprowadzonych szkoleń;
- 2) liczba uczestników szkoleń;
- 3) liczba superwizji i innych form wsparcia;
- 4) liczba osób korzystających z wyżej wymienionych form wsparcia zawodowego;
- 5) liczba zakupionych i udostępnionych materiałów edukacyjnych dla pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie.

Sprawozdawczość

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie do dnia 31 marca każdego roku przedstawia Wójtowi Gminy Rąbino pisemne sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Rąbino, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.